

หลักสูตรวุฒิปัตการพัฒนาศามารถผู้บรหการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชื่อหลักสูตร การพัฒนาศามารถผู้บรหการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชื่อวุฒิปัตการ วุฒิปัตการด้านการพัฒนาศามารถผู้บรหการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงนที่รบัผดชอบ วิทยาลัยพัฒนการปกครองท้องถิ่น

1. หลักการและเหตุผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและควมสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งในด้านการพัฒนาพื้นที่ การจัดบรหการสาธารณะให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ ยังเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยที่รากฐาน แต่อย่างไรก็ตามการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเผชิญปัญหาและอุปสรรคหลากหลายประการ อาทิ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ปัญหาในพื้นที่ที่ยังแก้ไขไม่ได้เพียงลำพังประกอบกับบริบทใหม่ของการเมืองในประเทศ และสถานการณ์โลกที่ท้องถิ่นเผชิญอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เทคโนโลยีสารสนเทศ การปฏิรูปทางการเมืองการปกครอง ฯลฯ ล้วนแต่ถือได้ว่าเป็นความท้าทายใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งโดยตรงและอ้อม จึงเป็นหน้าที่และความรบัผดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรู้เท่าทันสถานการณ์ ดำเนินงานเชิงรุก เตรียมการรองรับ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้รับผลกระทบเชิงลบให้น้อยที่สุด ขณะเดียวกันสามารถสร้างโอกาสแก่ท้องถิ่นและประชาชนในอนาคตด้วย

ภายใต้บริบทเหล่านี้ ผู้นำและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนากระบวนทัศน์ใหม่ในการทำงาน จากทัศนคติแบบทำไปวันๆ แบบเดิมๆ และเหมือนๆกัน มาสู่ทัศนคติการทำงานที่เชื่อมั่นว่าท้องถิ่นทำได้ ก้าวข้ามพันธนาการของความเป็นระบบราชการหรือวิถีเดิมที่แก้ปัญหาไม่ได้ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ปรับใช้อย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งที่การพัฒนาท้องถิ่นและประโยชน์สุขของประชาชนในระยะยาว ทัศนคติแบบนี้จะปลุกเร้าให้ผู้นำและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพลังเชิงสร้างสรรค์ที่จะนำเสนอนวัตกรรมทางการบรหการในการทำงานมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดพลังทวีคูณ (synergy) ในการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น

นอกจากนี้ เมื่อมองไปยังการหนุนเสริมให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างสรรค์และพัฒนาการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการบริหารงานที่มีคุณธรรมควบคู่ไปด้วย สถาบันพระปกเกล้า จึงจัดให้มีรางวัลพระปกเกล้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ซึ่งนอกจากจะมุ่งเน้นการประเมินผลการบริหารจัดการของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ แล้ว ยังให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาบริการสาธารณะที่ดีและมีคุณภาพแก่ประชาชน ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงานของ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากมาย เกิดนวัตกรรมทางการบริหารที่หลากหลาย อาทิ การสนับสนุนการศึกษา การส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการสาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า จึงได้จัดให้มี “หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมุ่งให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจและความตระหนัก นำไปสู่การพัฒนายกระดับการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ มีเป้าหมายสำคัญในการเป็นแรงขับเคลื่อน ผลักดัน หนุนเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พัฒนากิจกรรมและการดำเนินงาน อยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ สนุกไปกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถก้าวข้ามพรมแดนอุปสรรคทางการบริหารในสังคมโลกปัจจุบันได้อย่างสัมฤทธิ์ผลพร้อมที่จะรังสรรค์การดำเนินงานดี ๆ เป็นแบบอย่างแก่ท้องถิ่นไทยในภาพรวม

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีความพร้อมในหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ได้เรียนรู้และวิเคราะห์บริบทเกี่ยวกับความท้าทายใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. ได้เรียนรู้และวิเคราะห์การบริหารงานในปัจจุบันที่มุ่งสู่การดำเนินงานเชิงรุก และเสริมสร้างนวัตกรรมในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
3. ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านกรณีศึกษาต่างๆ กับนักวิชาการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทท้องถิ่นไทย
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ มีการประสานความร่วมมือการพัฒนาระหว่างพื้นที่ และต่อยอดไปสู่การเป็นเครือข่ายหลักสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต

3. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาอบรม

1. ผู้สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรฯ ต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ ณ วันที่สมัคร และมีตำแหน่ง ดังต่อไปนี้
  - 1.1 เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายก/ รองนายก/ ที่ปรึกษา/ เลขานายก)
  - 1.2 เป็นข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ไม่เคยเข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาศักยภาพผู้บริหารฯ มาก่อน
3. ผู้สมัครสามารถเข้ารับการศึกษารวมในช่วงเวลาดังกล่าวได้ครบตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด
4. ผู้สมัครไม่เป็นผู้ค้าง/ ผิดนัดชำระหนี้ในระบบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
5. ต้องไม่เป็นนักศึกษาในหลักสูตรอื่นในขณะเดียวกันกับที่ทำการศึกษารวมในหลักสูตรนี้
6. หากบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก สละสิทธิ์โดยไม่มีเหตุจำเป็นและไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าภายในระยะเวลาที่สถาบันฯ กำหนด ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ของวิทยาลัยเป็นระยะเวลา 1 ปี

4. จำนวนผู้เข้ารับการศึกษารวม

สถาบันพระปกเกล้าจะพิจารณารับผู้เข้ารับการศึกษารวมไม่เกิน 80 คน ทั้งนี้ การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษารวมในหลักสูตรฯ จะดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ **โดยพิจารณาจากคุณสมบัติที่ตรงตามหลักเกณฑ์และพิจารณาบุคคลที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความเหมาะสม** ผลการคัดเลือกโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จะถือเป็นที่สุด

5. รูปแบบการจัดการศึกษาอบรม

- จัดการศึกษาอบรมในห้องเรียนจำนวน 39 ชั่วโมง
- จัดการศึกษาอบรมในห้องเรียน จำนวน 6 ชั่วโมง ซึ่งอาจเป็นการศึกษาดูงานหรือการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากหลักสูตรฯ หรือวิทยากร

6. ระยะเวลา

หลักสูตรฯ กำหนดให้มีการศึกษาอบรม 7 วัน ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 45 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น

- การเรียนในชั้นเรียน 6 วัน รวม 39 ชั่วโมง
- การศึกษาดูงาน 1 วัน รวม 6 ชั่วโมง (*ไม่สามารถขาดเรียนในวันที่มีการศึกษาดูงานได้)

7. การสำเร็จการศึกษาอบรม

7.1 ผู้เข้ารับการศึกษาดูงานในหลักสูตรฯ เป็นผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษาอบรมเมื่อปฏิบัติตามเกณฑ์ต่างๆ ต่อไปนี้โดยครบถ้วน

- มีเวลาเข้าเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของเวลาเรียนในห้องเรียน (39 ชั่วโมง)
- มีการเข้าร่วมการศึกษาดูงานตามที่หลักสูตรกำหนด (บังคับ)
- มีการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากวิทยากรผู้สอนในหลักสูตร
- ไม่ดำเนินการใดๆ อันนำมาซึ่งความเสียหายชื่อเสียงของสถาบันพระปกเกล้า

7.2 ผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษาอบรมตามหลักสูตรนี้จะได้รับเข็มวิทยฐานะและวุฒิบัตร การพัฒนาความสามารถผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีศักดิ์และสิทธิ์แห่งวุฒิบัตรนั้น ทุกประการ (สำหรับหลักสูตรฯ ปี 2566 จะดำเนินการตรวจสอบเงื่อนไขการจบการศึกษาให้เรียบร้อยก่อน หลังจากนั้นจะดำเนินการแจ้งจบการศึกษาต่อไป (ไม่มีพิธีรับวุฒิบัตรวันสุดท้ายของการเรียน))

8. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

9. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการพัฒนาความสามารถผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เวลาการศึกษาอบรมในหลักสูตรฯ ทั้งสิ้นจำนวน **45 ชั่วโมง**** แบ่งเป็นการเรียนการสอนในห้องเรียน และการศึกษาดูงาน ดังนี้

- 9.1 การเรียนการสอนในห้องเรียน จำนวน 39 ชั่วโมง แบ่งเป็น
- กลุ่มวิชาที่ 1 ความท้าทายและทิศทางการบริหารงานท้องถิ่นในอนาคต
จำนวน 7 หัวข้อวิชา รวม 21 ชั่วโมง
  - กลุ่มวิชาที่ 2 กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่สำคัญสำหรับการบริหารงานในปัจจุบัน
จำนวน 3 หัวข้อวิชา รวม 9 ชั่วโมง
  - กลุ่มวิชาที่ 3 วิชาเลือกตามสถานการณ์ปัจจุบันหรือตามความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมาย
จำนวน 3 หัวข้อวิชา รวม 9 ชั่วโมง

9.2 การศึกษาดูงาน 1 วัน รวม 6 ชั่วโมง ในหัวข้อ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับนวัตกรรมการบริหารที่เป็นเลิศ” (*นักศึกษาไม่สามารถลาเรียน/ขาดเรียนวันศึกษาดูงานได้ มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ครบเงื่อนไขของหลักสูตรที่กำหนด*)

หัวข้อวิชาสำหรับการเรียนการสอนในหลักสูตรวุฒิปัตการพัฒนาศามารถผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะประกอบไปด้วย

- **กลุ่มวิชาที่ 1 : ความท้าทายและทิศทางการบริหารงานท้องถิ่นในอนาคต (21 ชั่วโมง) จำนวน 7 หัวข้อวิชา**
  - 1) ทิศทางและการเปลี่ยนแปลงเพื่อบริบทการพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต (3 ชั่วโมง)
  - 2) ท้องถิ่นกับการพัฒนาสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน(SDG) และการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP27)
  - 3) การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน (3 ชั่วโมง)
  - 4) แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (3 ชั่วโมง)
  - 5) การบริหารงบประมาณ การเงินและบัญชี (3 ชั่วโมง)
  - 6) ผู้นำท้องถิ่นกับการบริหารงานในยุคการเปลี่ยนแปลง (3 ชั่วโมง)
  - 7) การพัฒนาภาวะผู้นำและการสร้างทีมงาน (3 ชั่วโมง)
- **กลุ่มวิชาที่ 2 : กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่สำคัญสำหรับการบริหารงานในปัจจุบัน (9 ชั่วโมง) จำนวน 3 หัวข้อวิชา**
  - 1) กฎหมายวิธีปฏิบัติทางปกครองในการบริหารงานท้องถิ่น (3 ชั่วโมง)
  - 2) สดง.กับการบริหารงานท้องถิ่นในปัจจุบัน (3 ชั่วโมง)
  - 3) กฎหมาย ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3 ชั่วโมง)
- **กลุ่มวิชาที่ 3 : วิชาเลือกตามสถานการณ์ปัจจุบันหรือตามความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 หัวข้อวิชา รวม 9 ชั่วโมง**
  - 1) เทคนิคการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2) กองทุนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น : กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
  - 3) การบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างรัฐและท้องถิ่น